

*Dejavnost na področju bližnjega razvoja*²²

Po Vigotskem je vsa človeška dejavnost posredovana z artefakti, ki se uporabljajo kot orodja v delovanju na objekte, da bi proizvedli želene izide. Artefakti so lahko treh vrst:

1. primarni artefakti, kot so kladiva, računalniške simulacije, besedila ...;
2. sekundarni artefakti ali reprezentacije primarnih artefaktov;
3. terciarni artefakti, ki opisujejo ali teoretizirajo o odnosu med dejavnimi, artefakti ali akterji, ki jih uporabljajo.

Objekt dejavnosti je lahko materialen (fizični objekt) ali simbolem (npr. pogovor, miselni eksperiment, oboje ...). Izid je rezultat artefaktsko posredovanega delovanja na objekt.

Leont'ev (1981) je poglobil razumevanje osrednje vloge posredovanja in dejavnosti tako, da je vključil kulturni in historični kontekst, znotraj katerega je dejavnost umeščena. Na tej podlagi je Engerström (1993) uporabil kompleksnejšo strukturo, da bi zajel umeščenost delovanja v kontekst kulturne dejavnosti. Glavne prvine Engerströmove strukture so: posredujoči artefakti, subjekti, objekti, izidi, pravila, delitev dela, skupnost. Četudi je Engerströmov model kompleksnejši, pa je v njem podoba subjekta, ki deluje na objekt, še vedno enosmerna. Vendar pa so dialoške dejavnosti, kot sta učenje in poučevanje, v osnovi dvosmerne in odnosnostne in ravno te dejavnosti želi teorija učenja pojasniti. Zato je ključno, da dialog predstavimo in razumemo kot recipročen, vzajemen odnos, v katerem je govor izključno orodje, objekt in izid kolaborativnih dejavnosti.

Da bi ustrezno predstavil vključenost dialoga v dejavnost, je Wells (2002) oblikoval model, ki vključuje raznotere subjekte (ljudi), raznosmernost, razna orodja (materialna in simbolna), ki skupaj proizvajajo množstvo izidov, kot so stavbe in knjige, kot tudi dialog, ki omogoča njihovo proizvodnjo. Izidi kolaborativne dejavnosti imajo tako intelektualno (proizvedeni artefakti) in simbolno razsežnost (pomen artefaktov). Dialog, ki omogoča kolaboracijo, je tudi po svoje materialno-simbolen izid. Medsebojna igra med dialogom kot sredstvom za delovanje na objekte in dialogom kot proizvodom dejavnosti ustvarja »obogateno razumevanje objekta, tako individualno kot kolektivno.« (Wells, 2002: 50)

22 Cf. Ash in Wells, 2007: 37 ss.